

Tot es pot cremar a la foguera de la moda i del consum

Josep Guardiola i les joguines trencades

JOSEP M. HUERTAS CLAVERIA

La casualitat ha volgut que, amb una diferència de pocs dies, per un costat s'hagi conegut la condemna per dopatge del futbolista Josep Guardiola mentre per un altre el seu antic equip, el Barça, s'ha proclamat campió de Lliga per primera vegada en sis anys. Un atzar que fa pensar.

Som una societat que de seguida inventa joguines trencades fins i tot amb aquells que un dia van ser figures carismàtiques. Tot es pot cremar a la foguera de la moda i del consum. Ara li ha tocat el torn a Josep Guardiola, que no només va ser defensa del Barcelona, sinó que ha estat un dels jugadors més famosos de tots els temps blaugrana. I, en canvi, ara se'l critica obertament perquè ha estat condemnat a set mesos de presó a Itàlia, sentència que no li caldrà complir per manca d'antecedents. Un diari que anys enrere el posava com a exemple social no ha dubtat a deixar-lo com un drap brut.

Ningú nega que, si realment va recórrer a alguna substància que és contrària a la pràctica de l'esport, Guardiola va obrar malament. Un tem, però, que ens limitarem a això, a blasmar la seva conducta sense tenir present tot el

que va fer per l'esport i pel seu club quan fins i tot la salut el traïa.

En l'àmbit estrictament esportiu va demostrar que es podia ser una persona amb idees a més de donar puntades de peu amb intel·ligència a la pilota. Recordaré el sentiment que va posar una tarda a les Cotxeres de Sants llegint un poema en un homenatge al seu amic, el poeta Miquel Martí Pol, en companyia de l'actriu Ariadna Gil i del cantant Lluís Llach. Es veia ben clarament que no hi havia cap pretensió de figurar, sinó simplement de ser present en l'homenatge a un personatge exemplar.

El seu club, el Barça, li deu que, en els moments més foscos, sempre va saber estar. I, jugués millor o pitjor, va donar la cara pel club i va ser com un pal de paller per als companys. El carisma no és una cosa que neix com una flor silvestre, sinó que cal conrear-lo amb la formació del caràcter. I ell el tenia i se li reconeixia, a Catalunya i fora de Catalunya. *El País Semanal* va dedicar una portada a Guardiola i a Raúl com a símbols de futbol jove amb personalitat en els seus clubs respectius, el Barça i el Madrid.

Alguns diuen que en un moment donat la fama se li va pujar al cap, com quan va fer de model ocasional per a Antonio Miró o va començar a fer alguna publicitat. Uns altres comenten que va viure malament els comentaris, que van arribar a fer-se públics, sobre una suposada ambigüitat sexual. Després va venir la marxa del Barça i l'allunyament. I ara ha arribat aquesta

JAUME BATLLE

• JOSEP M. HUERTAS CLAVERIA. PERIODISTA I ESCRIPTOR

sentència, just quan el seu antic club torna a ser campió de Lliga.

Un no pot deixar de pensar en la facilitat que tenim per cremar gent, i podríem fer una llista extensa de personatges que van ser dalt del pedestal i ara ja no hi són. Tenim una tendència extrema a deixar de banda aquells que ja no són en primera línia, com si el comportament que van tenir i la feina que van fer al seu moment haguessin estat només coses fugisseres.

Aquesta coincidència entre la condemna de la justícia italiana a Pep Guardiola i el triomf del Barça a la Lliga deuen de fer reflexionar sobre tot això. En lloc de jutjar també nosaltres a qui va ser un jugador modèlic, o així ho proclamàvem constantment als mitjans de comunicació, el que caldria és, potser, allargar-li la mà i dir-li que, ara amb la satisfacció lògica del barcelonisme per l'èxit de la Lliga, ens cal que estigui al nostre costat, i convidar-lo a participar en les altres festes que, segurament, es reproduiran quan el darrer diumenge de maig el Barça torni a celebrar que ha guanyat la Lliga, perquè aleshores s'haurà acabat definitivament.

Aquesta proposta no és cap recurs romàntic, sinó un suggeriment clar a la contra en una societat on trenquem les joguines, com deia el bellíssim títol d'una pel·lícula de Manuel Summers (*Juguets rotos*) de fa quaranta anys. Cal tenir una mica més de memòria i de generositat envers aquell que un dia vam posar gairebé en un altar laic. Ni potser aleshores era un sant ni ara, per descomptat, és cap dimoni. Com a molt, pot ser un home que s'ha equivocat. Però el Barça, sense Guardiola, no hauria estat l'equip que tants seguidors té.

El Timbal: 35 anys d'excel·lents estudis escènics

RICARD SALVAT

S'acaben de complir 35 anys d'existència de l'entitat El Timbal, fundada per Anton Font. Fou, creiem, la primera empresa absolutament privada que va dedicar-se a la pedagogia teatral. L'any 1958 s'havia creat l'Escola Teatre Viu, l'any 1960 l'Escola d'Art Dramàtic Adrià Gual. No eren oficials, però dues entitats cíviques les acolliren: el Cercle de Sant Lluc-ADB la primera i el Foment de les Arts Decoratives la segona.

La pionera, per tant, a ser absolutament privada fou la d'Anton Font. Habitualment els pioners solen pagar molt car el seu risc, el seu sentit d'aventura, la seva condició d'obridors de novíssims camins. Però en el món del teatre aquesta condició se sol pagar més car encara de l'habitual. En general, les escoles privades, a casa nostra, duen a terme una feina admirable i excessivament silenciada. En coneixem de molta qualitat. Algunes han creat allò que és lògic, però en el fons gens habitual, en una entitat d'aquest tipus: o sigui, que simplement han creat i creen escola, definint un estil, una manera d'entendre el teatre des del punt de vista tècnic, és clar, però també des de la dimensió ètica, estètica i política. Quan fas càstings entre actors joves, de seguida notes de quina escola venen: El Timbal, Nancy Tuñón, Col·legi del Teatre (i molt en concret

deien Tast Escènic 2005. Deixebles d'El Timbal presentaven nou propostes escèniques. Ells dirigien, sembla que també ho havien escrit, ho interpretaven, elegien la música i es posaven els llums. Vaig veure un esquetx molt interessant, *Klownofrènia*, un altre molt divertit, *Plaer a l'oficina*, i vaig descobrir sorprenents i joves bèsties de teatre: Cristian, Roger Castro, John Balthazar, Ismael Perea, Carla Lindström, Sara Garcia, etc. En tot moment sorprenia, no solament la seva dicció acurada, sinó sobretot la no gens habitual expressivitat corporal, la dimensió mímica dels personatges. De sobte ballaven i ho feien molt adequadament. En una paraula, com es diu en el món del teatre: "anaven a totes". El Timbal deixa una molt forta empremta en els seus deixebles, una empremta que es reconeix de lluny. És el segell que duen Sergi López, Toni Albà, Toni Mira, Cesc Gelabert, Joan Gràcia, Jordi Vilà, Ariadna Gil, Joel Joan i un llarg etcètera.

Anton Font va ser l'introduïdor del mim contemporani i fou uns dels fundadors d'El Joplars. Va codirigir i participar en la dramaturgia dels primers espectacles d'aquesta admirable companyia, durant l'etapa que es va cloure amb *La torna*. Font ha fet d'actor, de mim, de director, i sempre ha excel·lit en totes i cada una de les feines que li hem vist. Ha estat, és i serà, quan algú el

Boris Rotenstein) són les que més aviat reconeixes.

A mitjans d'aquest mes vaig ser a l'Antic Teatre, un dels espais més carregats d'atmosfera d'aquesta ciutat, per veure el que en

vulgui recuperar, un home de teatre total. Sap que l'art de la paraula, del gest i del moviment és un tot, que en el fons mai no s'hauria de poder destriar, com passa en les grans escoles teatrals orientals.

A partir d'un moment es va concentrar en la tasca pedagògica, de manera callada i sabent-se rodejar sempre de professors de primer ordre. Fou el creador dels Festivals Internacionals de Mims de Barcelona (1981-1985) -per què totes aquestes cites s'han perdut?- i fou el creador dels Stages de Formació a Menorca (1976-1985), on intervingueren de Gillian Gregory a Yves Lebreton, passant per Gerard Colins i Pavel Rouwa.

En una mena de *pressbook* que El Timbal ha publicat per commemorar els seus 35 anys, s'hi llegeix: "La iniciativa privada ha assumit durant molts anys cobrir els espais de formació professional al nostre país, i creiem que l'administració té el deure, ara més que mai, de formalitzar i reconèixer oficialment aquest sector de la cultura". Sabem que entitats semblants a El Timbal, amb molts menys anys d'existència, ja han començat, a partir de crèdits reconeguts per la UB, a tenir un cert reconeixement oficial. Pensem en el tracte de favor que reben els deixebles i professors de l'Institut del Teatre. En una ocasió, un alt càrrec de la nostra Diputació em comentà preocupat que un alumne de l'Institut costa més que un de Biologia... Recordant tots aquests fets i aquestes consideracions, creiem que ha arribat el moment de fer justícia a les escoles privades de teatre i, de manera molt especial, a la més antiga de totes, que ha sabut rejuvenir-se darrerament gràcies a la gestió eficaç i responsable de Mireia Font i Ricard Boluda. Parlem, és clar, d'El Timbal, que va cap als 36 anys de vida.

• RICARD SALVAT. DRAMATURG